Dosarul nr. 21r-934/22 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
1-20138515-02-21r-01072022 judecător Victor Rațoi

D E C I Z I E

15 decembrie 2022 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă, judecător Silvia Cecan
Judecătorii Sergiu Daguța și Silvia Gîrbu
cu participarea:
Avocatului Grigore Botnaru

a judecat în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursurile avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail și al condamnatului Colesnic Mihail, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13.06.2022 prin care a fost respinsă plângerea condamnatului Colesnic Mihail, cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, -

Procedura de citare legală a fost efectuată.
Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 18.03.2022 – 13.06.2022;
Instanța de recurs: 01.07.2022 – 15.12.2022.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor și probelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chişinău,

A C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 13.06.2022 a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea condamnatului Colesnic Mihail Fiodor, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr. 9 Pruncul, care conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin aceeași încheiere s-a respins plângerea condamnatului Colesnic Mihail Fiodor, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de

detenţie din Penitenciarele nr. 13 Chişinău, nr. 4 Cricova și nr. 1 Taraclia, ca fiind înaintată tardiv.

Pentru a se pronunța cu încheierea dată, instanța de fond a reținut că, condamnatul Colesnic Mihail Fiodor, nu a depus plângere referitor la condițiile de detenție pe parcursul detenției în Penitenciarele nr. 13 Chişinău, nr. 4 Cricova și nr. 1 Taraclia și nici în perioada de 6 luni de la întrare în vigoare a Legii 272 din 29.11.2018, în vigoare la 01.01.2019, prin care au fost modificate prevederile Codului de procedură penală referitor la instituirea mecanismului național compensator referitor la încălcarea dreptului pentru detenție în condiții contrare garanțiilor art. 3 CEDO, ori plângerea a fost depusă de către condamnat la data de 02.11.2020, pe când de la 09.02.2017 se deține permanent în *****.

Referitor la capătul plângerii condamnatului privind condițiile de detenție în *****, prima instanța a reținut că administrația instituției penitenciare a reușit prin raport să probeze condiții de detenție care nu afectează grav drepturile condamnatului la condițiile de detenție conform garanțiilor art.3 CEDO.

Solicitările recurentului.

Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, în termen a declarat recurs avocatul Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și adoptarea unei noi încheieri prin care se va constata deţinerea condamnatului Colesnic Mihail în condiţii precare, contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul celulelor din Penitenciarul nr. 13, Penitenciarul nr. 1, Penitenciarul nr. 4 și Penitenciarul nr. 9.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanței de fond, recurs a declarat și condamnatul Colesnic Mihail prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii și adoptarea unei noi încheieri prin care se va constata deţinerea condamnatului Colesnic Mihail în condiţii precare, contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul celulelor din Penitenciarul nr. 13, Penitenciarul nr. 1, Penitenciarul nr. 4 și Penitenciarul nr. 9.

Argumentele părților.

În şedinţa instanţei de recurs, avocatul Grigore Botnaru, în interesele condamnatului a solicitat admiterea ambelor recursuri, din motivele invocate.

Condamnatul Colesnic Mihail, fiind eliberat din penitenciar la executarea termenului pedepsei cu închisoare, și fiind legal citat la domiciliul, în ședința instanței de recurs nu s-a prezentat, din timp nu a comunicat instanței motivele neprezenții, nu a solicitat amânarea ședinței sau examinării cauzei în lipsa sa.

Reprezentantul penitenciarului nr. 9 Pruncul, în ședința instanței de recurs, nu

s-a prezentat, dar prin cerere a solicitat examinarea recursurilor în lipsa lui.

Aprecierea instanței de recurs.

Examinând materialele prezentate, în raport cu motivele recursurilor declarate, ţinând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră justificat de a respinge ca inadmisibil recursul avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail și de a admite recursul condamnatului, cu casarea parțială a încheierii contestate și cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată, pentru considerentele ce urmează.

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Cu referire la recursul avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail, instanţa de recurs menţionează.

Potrivit art. 445 alin. (1) Cod procedură penală, recursul se declară în scris de persoanele menţionate la art.401 şi trebuie să fie motivat. (2) Cererea de recurs trebuie să cuprindă: 1) denumirea instanţei la care se depune recursul; 2) numele şi prenumele recurentului, calitatea procesuală sau indicarea persoanei interesele căreia le reprezintă şi adresa lui; 3) denumirea instanţei care a pronunţat sentinţa, data pronunţării sentinţei, numele şi prenumele inculpatului în privinţa căruia se atacă hotărîrea judecătorească, fapta constatată, dispozitivul sentinţei şi indicarea persoanei care a declarat recurs; 4) conţinutul şi motivele recursului cu argumentarea ilegalităţii hotărîrii atacate şi solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art.444 invocate în recurs şi formularea propunerilor asupra hotărîrii solicitate; 5) data declarării recursului şi semnătura recurentului.

Astfel din analiza prevederilor enunțate, cererea de recurs trebuie să corespundă cerințelor de formă indicate în prevederile art. 445 alin. (2) Cod procedură penală, iar recursul depus de avocatul Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail nu corespunde cerințelor enunțate, cererea de recurs nefiind semnată de către recurent.

Respectiv, în corespundere cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, se impune soluția de respingere a recursului avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail ca fiind inadmisibil.

Cu referire la recursul condamnatului Colesnic Mihail, instanța de recurs menţionează.

În conformitate cu prevederile art. 444 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanţele de fond în cazurile în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluţia.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral şi ia una din următoarele soluţii, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Potrivit materialelor cauzei, Colesnic Mihail a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 25.10.2013 în baza art. 174/1 CP, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 1 an 6 luni închisoare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05.12.2012 s-a casat sentința Judecătorie Ialoveni din data de 25.10.2013 și a fost condamnat M. Colescnic pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art .171 alin.(3) lit.b) și art .171 alin.(1) art.84 CP la 12 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Începutul termenului de executare al pedepsei este din 09.04.2014 sfârșitul termenului de executare este la 03.10.2024.

Potrivit Raportului prezentat de către Penitenciarul 9, condamnatul Colesnic Mihail s-a aflat în detenție: în Penitenciarul 13 în perioada: 09.04.2014-08.05.2014; 07.08.2014-16.10.2014; 21.01.2016- 17.03.2016; 21.04.2016-19.05.2016; 06.10.2016-13.10.2016; 15.12.2016-09.02.2017; în Penitenciarul nr. 4 Cricova în perioada: 08.05.2014-07.08.2014; 16.10.2014-17.12.2014, în Penitenciarul nr. 1 Taraclia în perioada: 17.12.2014-12.06.2015; în Penitenciarul nr. 9 Pruncul în perioada: 12.06.2015-21.01.2016; 17.03.2016-21.04.2016; 19.05.2016-06.10.2016; 13.10.2016-15.12.2016; 09.02.2017-13.06.2022.

Instanţa de recurs nu va interveni în soluția instanţei de fond în partea respingerii ca fiind tardivă a plângerii condamnatului Colesnic Mihail ce ține de constatarea condiţiilor inumane de detenţie din Penitenciarele nr. 13 Chişinău, nr. 1 Taraclia și nr. 4 Cricova, or, condamnatul Colesnic Mihail a înaintat plângere la data de 02.11.2020, prin care a solicitat constatarea condițiilor inumane de detenție pentru perioada detenției sale în Penitenciarele nr. 13, nr. 4, nr. 1 ale ANP, respectiv, condamnatul Colesnic Mihail a înaintat prezenta plângere peste termenul de 6 luni de la data când nu mai este deținut în condiții care se constată a nu fi contrare prevederilor art. 3 CEDO, cât și peste termenul de 6 luni de la modificarea Codului de procedură penală prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare la 01.01.2019.

În acest sens, Colegiul Penal conchide că soluția instanței de fond referitor la capătul plângerii condamnatului împotriva Penitenciarelor nr. 13, nr. 4 și nr. 1, este justă, ori plângerea a fost depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege.

Totodată, instanța de recurs consideră nefondată soluția instanței de fond în partea respingerii ca neîntemeiată a plângerii condamnatului Colesnic Mihail

referitor la detenția în Penitenciarul nr. 9, încheierea instanței de fond în această parte urmând a fi casată.

Referitor la perioada de detenție a condamnatului Colesnic Mihail în Penitenciarul nr. 9, instanţa de fond, deşi era obligată să argumenteze convingător fiecare motiv invocat în parte, a ignorat aceste prevederi şi a pronunţat în această parte o încheiere nemotivată.

Potrivit prevederilor art. 7 Cod de procedură penală, procesul penal se desfăşoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internaţional, cu tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituţiei Republicii Moldova şi ale prezentului cod.

În orice societate democratică, protecţia persoanei este una din atribuţiile de bază ale statului.

Conform art. 20 a Constituţiei Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătorești atunci când drepturile, libertăţile și interesele acesteia au fost violate.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus, se constată că la examinarea plîngerii condamnatului Colesnic Mihail pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 9, prevederile enunțate nu au respectate întocmai de către instanța de fond, ceea ce a dus la nerespectarea întru totul a dreptului condamnatului la un proces echitabil, în sensul că ultimul nu a beneficiat în deplină măsură de o anchetă efectivă, nefiind solicitate actele întru argumentarea soluției de admitere/respingere a cerințelor înaintate de către condamnatul Colesnic Mihail.

În contextul normelor citate supra, Colegiul Penal atestă că concluzia instanței de fond referitor la respingerea ca fiind neîntemeiată a plîngerii condamnatului Colesnic Mihail pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 9, nu poate fi reținută, deoarece, condamnatul are dreptul să înainteze plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Instanța de recurs notează că, în situația în care instanța de judecată examinează fondul cauzei și adoptă soluția de a respinge cererea condamnatului ca fiind neîntemeiată, aceasta presupune că, cererea a fost examinată sub toate aspectele, la caz, însă, Colegiul penal concluzionează că, prezenta plângere a fost examinată superficial, fiind cercetat doar raportul prezentat de administrația instituției penitenciare nr. 9 Pruncul. Pe parcusul examinării cauzei, potrivit procesului-verbal, instanța de fond s-a bazat pe rapoartul administrației penitenciarului privind condițiile generale de detenție, dar nu a examinat în ce

condiții a fost deținut concret condamnatul, pe care ultimul le-a descris în plângerea depusă.

Totodată, Colegiul penal, apreciază critic argumentele expuse în încheiere de către instanța de fond, precum că, condamnatul pe parcursul detentei sale în instituția penitenciară nu a depășit nivelul inevitabil de suferință or, potrivit prevederilor art. 473^3 alin. (2) Cod de procedură penală ”Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare.

Colegiul penal, reiterează că potrivit pct.464 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărîrea nr.583 din 26.05.2006 a Guvernului RM *(MO nr.91-94 din 16.06.2006)*, fiecăre deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții, astfel, contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de fond, incorect și-a întemeiat concluzia bazându-se dor pe raportul prezentat de către administrația penitenciarului.

Mai mult ca atât, potrivit materialelor cauzei, instanța de fond nu a examinat dosarul personal al condamnatului Colesnic Mihail, bazându-și soluția doar pe raportul prezentat de administrația instituției penitenciare, care nu conține date concrete referitor la celulele în care a fost deținut ultimul, precum și faptul cîți m^2 i s-a atribuit ultimului fără a acorda posibilitatea instanței de recurs de a verifica legalitatea celor constatate prin încheierea contestată.

În contextul dat, instanța de recurs atestă că, erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea parțială a încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependenţă de probele acumulate, să pronunţe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, –

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail.

Admite recursul condamnatului Colesnic Mihail, se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13.06.2022, în partea respingerii ca neîntemeiată a plângerii condamnatului Colesnic Mihail Fiodor, împotriva administraţiei Penitenciarului nr. 9 Pruncul referitoare la condiţiile de detenţie, cu remiterea cauzei, în această parte, la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

În rest încheierea din 13.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Silvia Cecan

Judecătorii Sergiu Daguța

Silvia Gîrbu

Dosarul nr. 21r-934/22 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
1-20138515-02-21r-01072022 judecător Victor Rațoi

D E C I Z I E
Dispozitiv

15 decembrie 2022 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă, judecător Silvia Cecan
Judecătorii Sergiu Daguța și Silvia Gîrbu
cu participarea:
Avocatului Grigore Botnaru

a judecat în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursurile avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail și al condamnatului Colesnic Mihail, declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13.06.2022 prin care a fost respinsă plângerea condamnatului Colesnic Mihail, cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, -

În conformitate cu art. art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c), 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, –

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul avocatului Grigore Botnaru în interesele condamnatului Colesnic Mihail.

Admite recursul condamnatului Colesnic Mihail, se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 13.06.2022, în partea respingerii ca neîntemeiată a plângerii condamnatului Colesnic Mihail Fiodor, împotriva administraţiei Penitenciarul nr. 9 Pruncul referitoare la condiţiile de detenţie, cu remiterea cauzei, în această parte, la o nouă rejudecare în aceiași instanţă, în alt complet de judecată.

În rest încheierea din 13.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Silvia Cecan

Judecătorii Sergiu Daguța

Silvia Gîrbu